

**"פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֱהֲרֹן הִכְהֵן הַשֵּׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי:"** (כה', יא')

פנחס לא ניקרא כהן כי נולד לפני שחילקו הכהונה, אך אחרי קינאתו את קינאת ה' זכה להיות כהן שנאמר הנני נותן לו את בריתי שלום.

בזכות מסירות הנפש של פנחס שלא פחד שיהרג בידי שבט שמעון וידוע ששבט שמעון מוציאים לפועל כמו שהוציאו לפועל את ניקמת בעילת דינה בת יעקב.

ועוד נאמר לשיבחו של פינחס שלא ידע שמלאך ה' יעזור לו ומסופר במידרש תנחומא שקרה לפינחס שני עשר ניסים עיין שם ונספר מקצתם: שהרומח לא נישבר בביטנס של זמרי וכוזבי בת צור והעלה אותם לממעלה כמו שיפוד באויר שזה דורש המון כח ולא פרח נישמתם מיד, כדי שפינחס לא יטמא למת. ולא טיפטפו טיפות של דם מבטנהם שלא יטמאו את פנחס הכהן ותלה אותם על ענף העץ שכולם יראו והענף לא נשבר.

שכל שבט שמעון רצה לפגוע בפנחס והמלאך עצר אותם כל זה ועוד עשה הקב"ה בשביל פנחס שחשב על שמו יתברך ובכדי להמחיש את גבורת פנחס המשיל משל ששמעתי:

מעשה במלך שהלך עם נער ליווי מחדר המלוכה לעיירה סמוכה ובדרך תקף אותם שודד. הנער הגן על המלך במסירות גדולה ונתן לו 100.000 זהובים.

כעבור כמה חודשים קרה את אותו סיפור עם שומר הראש האישי המובחר של המלך. והשומר חיסל ראש את השודדים. חשב השומר ראש בטח שנגיע לארמון מחכה לי מסיבות וזהובים וחיים מאושרים. והנה עבר חודש, חודשים וכלום לא קרה. שאל השומר את המלך ברמזים והמלך לא הבין, עד שהשומר אגר אומץ ואמר למלך: לנער עשית מסיבה ונתת לו זהובים ואילו אני הצלתי אותך משני שודדים ולי לא נתת כלום.

ענה לו המלך, יקירי זה התפקיד שלך, לזה הוכשרת ונועדת. ובשביל זה אתה מקבל משכורת. ואילו אותו נער זה היה פלא פלאים איך מסר את נפשו למען שהוא לא היה חייב ולא היה לו ביטחון ואינו הוכשר למצבים הללו ועשה מעל המוטל עליו ואילו אתה עשית את המוטל עליך לכן אין אתה ראוי ליחס מיוחד. ע"כ

בדיוק כך קרה עם פנחס שנאמר ויקום "מהעדה" מהי עדה? קם מעדת סנהדרין שפינחס היה שופט בתוך עדת סנהדרין ומסר את נפשו על קידוש ה' לקנאות את קינאתו בתפקיד שלא מוטל עליו ושלא הוכשר בשבילו, בשביל מה לו להתעסק עם עבריינים בשביל זה יש שופטים ושוטרים שיטפלו במצבים אלו. אלא זה היה פלא שעשה פנחס מעל המוטל עליו ולכן אמר ה' הנני נותן לו את בריתי שלום (ר' אברהם קרו)

ישראל לסגולתו

סגלה לסובל מבלבולי וספקות אמונה

לְסוּבֵל מִבְּלָבוּלֵי אֱמוּנָה וְסִפְקוֹת בְּדַבְרֵי חַז"ל וּבַעֲקָרֵי הַדַּת סִגְלָתוֹ הַגְּדוּלָה לְהִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הָעֲנָנָה וּמִיָּד יִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַרְהוּרֵי סִפְקוֹת וּבְלָבוּלֵי הָאֱמוּנָה. וְכֵן כּוֹתֵב רַבֵּנוּ הַסֵּטִיפְלָר בְּסִפְרוֹ "חַיֵּי עוֹלָם":

וְזֹאת הָעֵצָה הַיְעוּצָה לְאוֹתָן הַסּוּבְלִים מִבְּלָבוּלֵי אֱמוּנָה סִפְקוֹת וְהַרְהוּרִים, שֶׁלֹּא יִתְעַסְקוּ וַיִּחְקְרוּ בְּעֵינֵי סִפְקוֹתֵיהֶם, אֶלָּא לְהִשְׁתַּדֵּל בְּמִדַּת "הָעֲנָנָה", לְלַמֵּד בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים הַמְעוֹרְרִים לְעֲנֹה וּלְצַיֵּר לְעֲצָמוֹ כְּכֹל הָאֲפֻשֶׁר בְּטוֹל חֲשִׁיבוֹתוֹ וְשִׁפְלוֹתוֹ, וְלְהִתְנַהֵג בְּמִדַּת הָעֲנָנִים כְּמִבְּאֵר בְּסִפְרֵי יְרָאִים, וְעַל הַכֹּל לְהִתְפַּלֵּל לְה' יִתְבָּרַךְ בְּאֵמַת עַל זֶה שֶׁיִּזְכֶּה לְעֲנָנָה, וְכֵן לְשִׁתְּקָרֵב יוֹתֵר לְמִדַּת הָעֲנָנָה כִּי יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנּוּ הַבְּלָבוּלִים וְהַסִּפְקוֹת הַמְטַרִידוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא בְּדוּק וּמְנַסֶּה.

עוד כתב שם:

וְהִנֵּה מִבְּאֵר בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים שֶׁכֹּל הַסִּפְקוֹת וְהַבְּלָבוּלִים בְּעֵינֵי אֱמוּנָה אֵינִם נִמְצָאִים אֶלָּא בְּלֵב בַּעַל הַגְּאֹנָה... אֲבָל מִי שֶׁזֹּכֵה לְעֲנָנָה אֲמִתִּית לְהַרְגִישׁ וּלְחַשֵּׁב עֲצָמוֹ בְּדַבָּר שֶׁאֵינוֹ כְּלוּם - תִּקְף וּמִיָּד מִסְתַּלְקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַסִּפְקוֹת וְהַבְּלָבוּלִים, וְכֹלם בְּטָלִים וּמְבִטְלִים וְנִעְלָמִים וְאֵינִם, וְזֶה בְּדוּק וּמְנַסֶּה בְּבִרּוּר גְּמוּר.

אורח שאינו שומר מצוות

#מי שמארח בביתו יהודי שאינו שומר תורה ומצוות, לא יגיש לו לאכול ולשתות בלי ברכה, אלא יתן לו כיפה, ויאמר לו בנימוס שיברך, ויסביר לו את גודל ערכה של הברכה.

{ כן כתב מרן בשלחן ערוך (סימן קסט ס"ב). וכבר כתבנו בס"ד בענין זה וכיוצא בזה בס' ואין למו מכשול חלק א (עמוד מ, ועמוד צא). וראה עוד בחלק ג (עמוד קלד). ע"ש. }

#ואם ברור לו שאותו אורח יסרב לחבוש כיפה ולברך, ויכול להיגרם שנהא וחילול ה' אם לא יגיש לו כיבוד קל, יניח לו את הכיבוד ואת הכיפה על השולחן, והאורח ינהג כפי שיחפוץ.

{ בשו"ת שבט הלוי (חלק ד סימן יז) עמד על מדוכה זו, והעלה; שמי שיש אצלו אורח חשוב שאינו שומר מצוות, יש לצדד להקל לתת לו מאכל ומשתה, באופן שאם יבקש ממנו ליטול ידיו לברך, ירגיז אותו מאוד. ע"ש. וכן כתב בשו"ת מנחת שלמה (חלק א סימן לה) שאם יבקשו מהאורח ליטול ידים, יפגע מכך או שיתרגז, וישנא את ההולכים בדרך ה', יש לכבדו באכילה ושתיה. וראה בשו"ת אגרות משה (אורח חיים חלק ה סימן יג). }

משהו לנשמה

הסבר משכנע

צו גרוש כללי, חתום על ידי המנהיג המקומי הוציא ליהודי טהרן. תוך שבוע עליהם לעזוב את המקום וללכת אל הבלתי נודע, גזרה נוראה זו נחתה על ראשם של היהודים בעת של מעשה זה:

יהודי אחד מתושבי המקום התאסלם איש לא ידע את נימוקיו ומניעיו. מומר זה לא הסתפק במעשהו, אלא חיפש דרכים לבסס מעמדו בקרב המוסלמים. הוא הרבה ללעוג ליהודים ולמנהיגיהם, ובכל הזדמנות הפגין את נאמנותו לדת האסלם.

יום אחד השתתף המומר בארוע שבו נכח גם המנהיג האיסלמי. המומר הוצג לפני המנהיג כאיש חכם שידע לבחור בדרך הנכונה, דרך האיסלם. כדי להעלות את מעמדו בעיני המנהיג, הפטיר המומר ואמר:

"היהדות היא דת בלתי נסבלת".

"מה כונתך?" התענין המנהיג האסלמי כשהוא קורן מנחת.

"היהודים אומרים תמיד טוב שבגויים הרוג! הנשמע כדבר הזה? על ברכי פתגם זה הם מגדלים את ילדיהם. זוהי הסתה נוראה נגד המוסלמים".

המומר הבחין, כי הצליח במשימתו.

פניו של המנהיג אדמו מכעס, נחיריו רטטו והוא בקש מן המומר לחזור בשנית על דבריו. לאחר שהתרשם מאמיתת האמרה, הוציא צו גרוש ליהודי טהרן.

בתוך שעות ספורות נפוצה הידיעה הנוראה.

מועד הגרוש נקבע לשבוע הבא. יהודי טהרן לא ידעו כיצד לנסות ולשכנע את המנהיג, שיחזור בו, וכיצה להרגיעו כשהמימרא "טוב שבגויים הרוג" גרמה לכך.

ימי צום ותענית נגזרו על בני הקהילה, תפילות ותהילים נשמעו בכל בתי הכנסיות. יהודי טהרן ציפו לנס.

לטהרן הגיע חכם מולא אג'בבא, איש צדיק וחכם ממנהיגי הקהילה היהודית בעיר. תושביה טרם שמעו על הגזרה הנוראה שנגזרה על אחיהם בטהרן.

החכם הגיע לעיר הבירה, כדי לנסות להקל את עול המיסים של תושבי עירו.

כשהגיע חכם אג'בבא לטהרן, פגש קהילה אבלה ועצובה, המכינה עצמה לגלות.

לאחר ברורים נודע לו פשר הגזרה, והוא החליט ללכת למנהיג ולנסות לבטלה.

"אלך ואדבר עם המנהיג המוסלמי", הציע החכם לראשי היהודים בטהרן. הסכימו לדברי החכם, וברכוהו שיצליח במשימתו.

פנה החכם מולא אג'בבא לביתו של המנהיג המוסלמי, והודיע לו כי יש בידו הסבר נכון לפתגם היהודי, הסבר שבודאי יניח את דעתו של המנהיג המנהיג המוסלמי נאות לקבלו בלשכתו, והחכם קד קידה לעומתו ופתח בדבריו.

"כבודו יודע, כי ביהדות ובאסלם יש דברים רבים דומים. בתורתנו יש ימי צום, ואף לכם יש ימי צום. לנו יש מקום תפילה – בית הכנסת, וגם לכם יש מסגד ועוד..."

המנהיג האזין לדברי החכם בקשב רב, הוא אהב את גישתו החיובית של החכם, המכבדת כאילו את דתו ומנהיגה. החכם מולא אג'בבא המשיך.

אך יש דבר אחד מרכזי, שבו אנו שונים מכם, כשבית המקדש היה קיים היתה לנו הרשות לדון אנשים העוברים על דיני תורתנו לאחת מארבע מיתות בית דין עד כדי כך, שאם אנשי עיר שלמה עברו עבירה היתה אפשרות להרוג את כל אנשי העיר או לשרוף את כולה. כשאנשי עיר שלמה עבדו עבודה זרה, האסורה לנו, היהודים היו צריכים לדון את העיר לשרפה, להרוג את כולם. אך עתה, משחרב בית המקדש שוב, אין לנו הרשות והסמכות לעשות כן, ולכן אנו מתקשים לא אחת לטפל בחוטאים, אבל אין בכחנו בשום אופן לגזור מות על איש וכמובן לא על עיר שלמה. לעומת זאת אצלכם הסמכות להרוג עדיין קיימת".

לכן ישנה עליה חדה בחוטאים היהודים כי אין להם מימה להירתע בזמן שהם חוטאים.

המנהיג הנהן בראשו להסכמה וחכם אג'בבא סיים את דבריו, "זו אפוא כוונת הפתגם 'טוב שבגויים הרג' הטוב שבגויים כלומר: היתרון שלכם על העם היהודי הוא ב'הרג' – ברשות שיש לכם להרג רשות שניטלה מאתנו.

(613 סיפורים על תרי"ג).